

Холбох эгшгийн онцлох
дүрэм буюу өвөрмөц
хувилдаг үгс

ᠡᠯ - ӨГ
 ᠬᠡᠭᠡᠨ - ХӨВ
 ᠵᠢᠰᠡᠭᠡᠨ - ЖИВ
 ᠠᠪ - АВ

1. “Б” толгойтой нөхцөл нь эс хувилгагч буюу шууд залгадаг нөхцөл боловч “Б” гийгүүлэгчээр төгссөн үгэнд залгахад холбох эгшиг жийрэглэдэг. Жишээ нь :

☐ “Ав” гэдэг үгэнд ᠠᠪ (у) , “хөв, жив “ хэмээх үгэнд ᠬᠡᠭᠡᠨ (бү)
 үе жийрэглэнэ.

ᠠᠪ	ᠬᠡᠭᠡᠨ	ᠵᠢᠰᠡᠭᠡᠨ
+	+	+
ᠠᠪ	ᠬᠡᠭᠡᠨ	ᠵᠢᠰᠡᠭᠡᠨ
ᠠᠪᠠᠪ	ᠬᠡᠭᠡᠨᠠᠪ	ᠵᠢᠰᠡᠭᠡᠨᠠᠪ

$$\begin{array}{r} \text{കേ} + \text{൯} \\ \text{കേ} + \text{൯൯} \\ \hline \text{കേ} + \text{൯} \\ \text{കേ} + \text{൯൯} \\ \hline \text{കേ} + \text{൯൯൯} \end{array}$$

കേ - ൯
കേ - ൯൯
കേ - ൯൯൯

1	1	1
+	+	+
5	5	5
155	155	155

155 - 01

155 - X0B

155 - ЖИВ

155 - 2B

 - **ав**
 - **ХӨВ**
 - **ЖИВ**
 - **ӨГ**

2. “**ХӨВ**”, “**ЖИВ**” хэмээх үгэнд хувилгагч үсгээр эхэлсэн нөхцөлийг залгахдаа “**бү**” гэсэн үеэр холбоно.

Харин эс хувилгагч нөхцөлийг шууд залгана.

						
+	+	+	+	+	+	+
						
						

 - **ӨГ**
 - **ХӨВ**
 - **ЖИВ**
 - **АВ**

3. Монгол бичигт “ Г ” гийгүүлэгчээр төгссөн үйл үндэс ганцхан “ **Өг** ” гэсэн үг байдаг.

“ **Өг** ” гэсэн үгэнд хувилгагч үсгээр эхэлсэн нөхцөл залгахад (ү) биш (гү) гэсэн үе жийрэглэнэ.

					
+	+	+	+	+	+
					
					

၁၇ - ၁၁
 ၁၈ - ၁၂
 ၁၉ - ၁၃
 ၂၀ - ၁၄

➤ “Өг” хэмээх үйл үгэнд эс хувилгагч үсгээр эхэлсэн (**ЖИЧ БУСАД ХОТ**) нөхцөлийг шууд залгана.

Жишээ нь:

محلہ

ᠬᠠᠨᠠ
—
хана

ᠰᠤᠨᠠ
—
суна

ᠲᠤᠨᠠ
—
туна

ᠴᠢᠨᠡ
—
чинэ

- Дэвсгэр “Н” ээр төгссөн “ хана, суна, туна, чинэ” үгэнд “Ха” толгойт нөхцөл болон үйлдүүлэх хэвийн “ Га, ГЭ” дагаврыг залгавал төгсгөлийн “Н” -ийг инхлэг болгон бичдэг.

